

Λογοτεχνία

Η συγγραφέας
Μαρία
Λαμπαδαρίδου
Πόθου

ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΛΑΜΠΑΔΑΡΙΔΟΥ ΠΟΘΟΥ

«Σε μια εποχή που ο θάνατος έγινε η πιο ευτελής “πράξη” ήθελα να δώσω ένα μυθιστόρημα που να μιλά για το αθάνατο κομμάτι της ψυχής»

*Εστρώσα τ' άστρα και κοιμήθηκα
δίπλα στο κυπαρίσσι
το σώμα μου άσπρος ποταμός
το σώμα μου άσπρη πέτρα
με βρήκαν οι παλιόροιες
με βρήκε η καταχνιά
με βρήκε η δίψα η άσωτη
ποιος είσαι, ξένε, και πού πας;
Θέλω να τραγουδήσω
ένα τραγούδι από βροντή
και αστραπή και όρκο – που απάνω του
ο θάνατος δεν πιάνει
Μοναχικός ταξιδευτής στο άσπρο
μονοπάτι.*

Το ταξίδι της ψυχής στη νέκυια

Περπατώ ξανά μαζί με τον χιλιόχρονο ήρωά μου τα μονοπάτια της αντίπερα όχθης τα τυλιγμένα στην ομίχλη, για να βρω τον άλλο πόνο, την άλλη γνώση, την ορφική περιπλάνηση όπως βιώθηκε από την πρώτη αρχετυπική μνήμη, και αυτό είναι μαγικό.

Βυθίζομαι μέσα στο μυθιστόρημα για να «απολογηθώ» για την κάθε φράση ή εικόνα που διαπράττει Υβρι γιατί καταπατεί το άβατο του Αδη και ανατρέπει τις εντολές του χάους. Μπορώ να αποσυμβολίσω τα μυστικά τα χαραγμένα πάνω στο αρχέγονο καύκαλο της χελώνας που έγινε η μαγική επτάχορδη λύρα του ήρωά μου. Μπορώ να μιλήσω για τον Κωνσταντίνο μου, τον τρυφερό της Μάνας με τους εννιά της γιους και με τη μία κόρη, πώς δραπέτευσε από τα «ευρώεντα κέλευθα» του Αδη, και με το μνήμα στον ώμο του πάει να φέρει πίσω την αγαπημένη, πιστός στον όρκο. Κι ύστερα, πώς συνάντησε τον Φοίβο, έναν κοσμοπολίτη σύγχρονο μουσικό που τον μαγνήτισε το χιλιόχρονο σπίτι του το εγκαταλειμμένο και πήγε εκεί να γράψει τη μουσική του για τους νεκρούς, γιατί πίστευε πως η μουσική θα καταργήσει το Αβατο.

Μπορώ να πω και άλλα πολλά για τον «Αγγελο της Στάχτης». Ποτέ όμως δεν θα μάθω γιατί με βασάνιζε και με έθελε χρόνια αυτό το συγκεκριμένο δημοτικό τραγούδι, σαν να ήταν μοιράμενο. Υστερα από μια οδυνηρή απώλεια, μπήκα ολόσωμη σε εκείνη την αντίπερα όχθη, με τις αισθήσεις ολάνοιχτες, με όλον τον πόνο μιας ενόρασης βαθιάς, να ακροπατώ πάνω στο χείλος μιας αβύσσου από μύθους που ζωντανεύουν και από λόγο ορφικό.

Η μνήμη είναι έγερση Φοίβος και Κωνσταντίνος

Δύο πρόσωπα από διαφορετικούς κόσμους θα συναντηθούν στο λυκόφως της ζωής και του θανάτου. Το ένα από τη μεριά της χρονικότητας, ως θνητός. Το άλλο από τη μεριά της αιωνιότητας, ως αθάνατος. Θα είναι ενώσει μια βαθιά αγάπη, που είναι μαζί σπαραγμός και έρωτας και ακατανόητο.

Το
εξώφυλλο
του
βιβλίου
είναι
του
λημνιού
ζωγράφου
Ανδρέα
Κοντέλλη

Ο «ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΗΣ ΣΤΑΧΤΗΣ»

Ενα μυθιστόρημα
πάνω στο τραγούδι
του νεκρού αδερφού
για το ταξίδι
της αρχέγονης Ψυχής

Ο «Αγγελος της Στάχτης» περιέχει μνήμες αρχέγονες και στοιχεία ζωντανά από την ομηρική νέκυια, από τους ορφικούς ύμνους, από την Παλατινή Ανθολογία, από τις παραδόσεις μας για το ταξίδι της ψυχής. Είναι συνταρακτική η λαϊκή μας ποίηση στον τρόπο που προσέγγισε τη μεταφυσική της. «Ζων δε άπτεται τεθνεώτος εύδων» είπε και ο Ηράκλειτος. Αυτός που κοιμάται αγίζει τον κόσμο του νεκρού.

Σε μια εποχή που ο θάνατος έγινε η πιο ευτελής «πράξη», θέλησα να δώσω ένα μυθιστόρημα αναρχικό και σαγηνευτικό – με την έννοια του υπέρλογου – να ανιχνεύει το Αδυτο της ψυχής.

Ήταν ο Μύθος του αρχαίου κόσμου που συνάντησε το πένθος και το μύρο μιας Μεγάλης Παρασκευής στο πρόσωπο του Κωνσταντίνου. Ενα πρόσωπο ευαγγελικό, που ερχόταν να εξαγγείλει μια διαφορετική Ανάσταση. Φίλντισι από

φως και καθαρό και μύηση ο άσωτος πόνος της αγάπης.

Η ιστορία της αρχέγονης ψυχής

«Ο «Αγγελος της Στάχτης» συνεχίζει την ενωτική αντίληψη ζωής και θανάτου. Και καταγράφει την ιστορία της αρχέγονης ψυχής που «εξέπεσε» από τον παράδεισο και περιπλανιέται ανάμεσα στον χρόνο και στην αιωνιότητα, με την οδύνη και τη νοσταλγία της «χαμένης πατρίδας»», είπε ο μεταφυσικός της διανόησης Δημήτρης Τσιάμαλος.

Και ο ιερομόναχος του Αγίου Ορους πατήρ Γρηγόριος μου έγραψε: «Δεν θα έλεγα ότι είναι «μυθιστόρημα», αλλά μάλλον ένα ποίημα, μια αλληγορία, ένα αίνιγμα, μια περιγραφή «κεκρυμμένου μυστηρίου», μια ξενάγηση στα ενδότερα μιας ψυχής. Θαύμασα που το ελληνικό πνεύμα συνέλαβε αυτά τα ύψιστα θέματα».

Η πιο καθαρή μου ποίηση

Ο «Αγγελος της Στάχτης» είναι η πιο καθαρή μου ποίηση, είπα. Ολη η ποίηση που έγραφα μου προετοίμασε μόνο τον δρόμο. Σήμερα λέω, είναι ο δρόμος προς την Ψυχή. Μια πορεία καθαρού. Ως πλάσματα ελλιπή, βιώνουμε την αλήθεια σε μια απόσταση των χαμένων μας διαστάσεων, σε μια απόσταση απώλειας της προϋπαρξιακής μνήμης. Αυτή τη μνήμη ζητεί ο Κωνσταντίνος, αυτόν τον έρωτα της ολότητας ο Φοίβος, είναι ο δρόμος που οδηγεί σε μια αρχετυπική αυτογνωσία.

Ετσι, ο Κωνσταντίνος, ως ορφικός εραστής ως γηπευτής του Αδη, κατέκτησε με πόνο άσωτο την ευφυΐα του και έγινε πανίσχυρος. Εξουσίασε τα μυστικά της ύλης και νίκησε τον Σκοτενό. «Αν ξεχάσεις πως έχεις μέσα σου το Καλό, θα χαθείς» του είπαν και οι δύο δάσκαλοι που γνώρισε. Και έτσι περιπλανώμενος ανάμεσα στη Στιγμή και στην Αιωνιότητα, να διψά και οι πηγές να στερεύουν, να ζει την ερημία σε έναν κόσμο που τον απορρίπτει και να θυμάται μόνο πως έχει μέσα του το Καλό, γίνεται Αγγελος, στάλα-στάλα ανακτώντας το φως, ο αναστάσιμος Αγγελος που ακύρωσε τις «στάχτες» του Σκοτεινού.

Ευχαριστώ θερμά τις εκδόσεις Πατάκη, την αγαπητή μου εκδότρια, την εκλεκτή κυρία Άννα Πατάκη που έβγαλε τον «Αγγελο της Στάχτης» των πεντακοσίων πενήντα σελίδων εν μέσω βαθιάς κρίσης και αβεβαιότητας.

Τρεις φορές η άνοιξη εφέτος

«Ξανά τα δέντρα τρελαμένα ανθίζουν. Και μια ευαχία Λαμπρής, ένα πέραςμα αναστάσιμου μύρου πλανιέται παντού. Εδώ θα σε περιμένω».

Το μονοπάτι ξέρει τα βήματά σου, θα σε βρει. Γιατί θα 'ρθεις ξανά. Και θα είσαι πιο ψηλός από τον Χρόνο, πιο ψηλός από τον ίσκιό του Αδη. Και θα φεγγοβολάς. Τόσο πολύ την ονειρευτήκα τούτη τη στιγμή που η πραγματικότητα δεν τη χωράει».

Η κυρία Μαρία Λαμπαδαρίδου Πόθου είναι συγγραφέας